

Služba Levitů

Horst Zielfeld

Pardubice 30. 12. 2003

Nabídl jsem bratřím, že se tady den zdržím na své další cestě do Polska, a myslel jsem si, že bychom mohli mít třeba večer hodinu a půl shromáždění. Jsem překvapený, že dnes je vlastně takový den konference. Doufám, že věřící nezemdlím, když mě budou muset poslouchat tak dlouho. Navrhl jsem bratřím, že bychom se zabývali Levity, a oni toto téma rádi přijali.

Chtěl bych toto téma rozdělit na 4 díly:

1. Teď v první hodině budeme myslet na povolání Levitů,
2. jak se Levité zasvětlili Bohu a jak bylo o ně pečováno,
3. – 4. dá-li Pán milost, tedy odpoledne budeme mluvit o službě – úkolech Levitů a pak budeme vidět, že tato služba má 2 stránky, které vyplývaly z historie lidu izraelského. Levitská služba během cesty poušti se velmi liší od jejich služby v zemi. Tam přistoupily zcela jiné úkoly. Hlavním úkolem Levitů na poušti bylo nést Boží svatyni. Po vstoupení do země zaslíbení tato úloha skončila. Dále uvidíme, že obě tyto služby máme v přeneseném smyslu i dnes: službu Levitů na poušti a služby, které vykonávali Levité později v této zemi. Předtím bych chtěl říci ještě jednu myšlenku: V Izraeli byl každý dospělý muž buďto válečník (ten, který byl povolán k vojsku), nebo Levita anebo kněz. Přirozeně, že největší část z nich byla povolána do vojska, menší část byli Levite (pouze jedno pokolení) a nejméně – po začátku vlastně jen pět osob – Aron a jeho synové – byli kněžími.

V současnosti je tomu jinak. Podle 1. Epištoly Petra jsme všichni kněží – každé dítě Boží – ať jest to muž nebo žena. Jsme svaté a královské kněžstvo. V určitém smyslu jsme všichni Levity, neboť všichni máme sloužit našemu Pánu. „*Pánu Kristu sloužíte*,“ to nám říká Nový zákon. Toto platí pro každé Boží dítě – tedy my všichni jsme Levité. A všichni jsme vyzváni, abychom bojovali za víru, která byla jednou dána svatým, jak nám to píše Juda. Jsme tedy všichni též vojáky.

Abychom tomu správně rozuměli – téma Levité se týká nás všech, ať je to bratr či sestra, mladý či starý. Pakliže jsi Božím dítětem, tedy Bůh chce, abys byl i Levitou.

Nyní si přečteme z Božího slova: začneme 4. Mojžíšovou knihou, 3. kapitolou, verši 5–9. Zde máme povolání Levitů. V tomto krátkém oddíle se

nalézají již velmi důležité zásady. Četli jsme, že se toto pokolení mělo blížít a postavit se před Aronem – prvním nejvyšším knězem izraelského lidu – předobrazem Pána Ježíše. Z Epištoly Židům víme, že náš nejvyšší kněz je Pán Ježíš: „*Hleďte tedy na Ježíše, apoštola a nejvyššího kněze vyznání našeho.*“ Předobrazem Pána Ježíše jako apoštola je Mojžíš. Jako nejvyššímu knězi je Mu předobrazem Aron. Levitové měli být postaveni před Aronem. A my, kteří smíme být Božími dětmi, jsme postaveni před Pána Ježíše. K čemu? „*Aby mu přisluhovali.*“ Není to něco vzácného? Jsi Boží dítě? – Pak jsi postaven před Pána Ježíše, abys Mu sloužil. O prorocích Starého zákona víme, že častokrát řekli: „*Bůh, před jehož obličejem stojím.*“ Jsme si vědomi toho, že jako Boží děti stojíme před Pánem Ježíšem? V Jeho svaté přítomnosti, abychom od Něho slyšeli, jak Mu máme sloužit? To, že služba platí Pánu Ježíši, je velice důležitá skutečnost. Je tu nebezpečí, že si můžeme myslet, že sloužíme věřícím – to je určitý pohled služby, ale hrozí nebezpečí, že tu první Osobu, které je služba určena, ztrácíme z očí. Předně sloužíme Pánu Ježíši – toto nesmíme nikdy ztratit ze zřetele. Nesloužíme sobě samým, nesloužíme kvůli službě, sloužíme Pánu. Pokud to je jinak, pak bychom se měli ve službě zastavit a rozmyslet to. Další je – co dělají. To čteme v 7. v. Mají držet Jeho stráž a stráž všeho množství (obce). V německém překladu je k tomu poznámka, že se mají starat o to, co je třeba obstarat pro Arona a všechno množství. A tady už vidíme, jak služba platila Aronovi, ale přece také národu Izraelskému. Nyní bych chtěl přečíst jedno místo z Nového zákona – Filip. 2,20 a 21. V těchto 2 verších máme také obě tyto stránky. Timoteus se ze srdce staral o to, co se týkalo Filipenských, tak jako Levité měli pečovat o celé shromáždění izraelské. Ale pak ve Filip. 2,21 vidíme tu 2. stránku, jenom představenou v negativním způsobu – že všichni hledají svých věcí, a ne to, co je Ježíše Krista. Tu je ta stránka, že to přece je věc Pána Ježíše. Je to jedna a táž věc – starost o Filipenské a starost o věci Ježíše Krista. Ale je tu různý úhel pohledu. Sloužím Pánu Ježíši a sloužím Jeho lidu. To je tedy, komu sloužíme.

A v čem ta služba spočívá? Zhruba řečeno – slouží lidu Božímu, ve prospěch lidu Božího. Ve 4. Mojž. 3,7 čteme, kde ta služba byla vykonávána – před stánkem úmluvy. Stánek úmluvy představuje různé věci, ale když se na něj díváme také jako na stánek shromáždění, tu představuje místo shromáždění - místo, kde se shromažďují věřící, kde je Pán uprostřed nich.

Zde je vykonávána služba Levitů. Ve verši 8 máme sděleno, čím se zaměstnávali: byly to nástroje stánku úmluvy a celá služba příbytku. Co to bylo v jednotlivostech, uvidíme nyní, když se blíže podíváme na službu Levitů.

Příbytek je tedy na jedné straně obrazem místa shromažďování, na straně druhé je ale také znázorněním Pána Ježíše samého – jako Boha zjeveného v těle. Příbytek sám se skládal z deseti koberců. Čteme to v 2. knize Mojžíšově, ve které máme popis stánku, jak měl být postaven

V kapitole 26, verši 1 čteme: *„Příbytek pak uděláš z desíti čalounů, kteříž budou z bílého hedbáví soukaného, a z postavce modrého, a z šarlatu, a z červce dvakrát barveného; a cherubíny dílem řemeslným uděláš.“* A ve verši 7 čteme: *„Nadto uděláš houní z srstí kozích na stánek k přistírání příbytku po vrchu; jedenácte takových houní uděláš.“* Zde vidíme, že příbytek v tom užším smyslu nebylo všechno dohromady (i když to byl také příbytek) – ale v tom užším smyslu to bylo těchto deset koberců – ty tvořily příbytek. A to je Kristus jako ten pravý člověk, člověk z nebe, který zjevuje všechny Boží slávy. O toto se starali Levité, těmito věcmi se zaměstnávali. To je vzácná služba – být zaměstnán Pánem Ježíšem, tím jak On dokonale zjevil Boha. Tento příbytek celkově je také shromážděním Božím. To chci dokázat z Nového zákona z Ep. Židům 3,3–6: *„Tím větší zajisté slávy tento nad Mojžíše jest hoden, čím větší má čest stavitel nežli sám dům. Nebo všeliký dům ustaven bývá od někoho, ten pak, kdož všecky tyto věci ustavěl, Bůh jest. A Mojžíš zajisté věrný byl v celém domě jeho, jako služebník, na osvědčení toho, což potom mělo mluveno býti. Ale Kristus, jako Syn, panuje nad domem svým. Kterýžto dům my jsme, jestliže tu svobodnou doufanlivost, a tu chloubu naděje až do konce pevnou zachováme.“* Mojžíš ve svém domě (t.j. ve své rodině) nebyl služebníkem – ale zde je míněn stánek úmluvy, kde Mojžíš byl služebníkem. Zde je Mojžíš srovnáván s Pánem Ježíšem a stánek úmluvy s domem Pána Ježíše – a to je Církev. Můžeme tedy říci, že stánek je obrazem Krista a Církve. A o tyto věci se starali Levité. Levitská služba se týká Krista a Církve a Shromáždění. Čtvrtý pohled máme ve 3. knize Mojžíšově, kapitole 3, verš 9: *„Dáš tedy Levity Aronovi i synům jeho; vlastně dáni jsou mu oni z synů Izraelských.“* Nejprve jsme viděli, že sloužili Aronovi samotnému (když před námi stojí Aron sám, je vždy obrazem Pána Ježíše). Potom vidíme, že jejich služba platila Aronovi a

celému shromáždění. Levitská služba je služba Kristu a Jeho Církvi. Obsahem této služby je Kristus a Jeho Církev. Nakonec vidíme, že byli dáni Aro-novi a jeho synům. Aron viděn společně se svými syny představuje kněžskou rodinu – celé kněžstvo, neboť všichni jeho synové byli kněžími. Na začátku jsme řekli, že všichni věřící jsou kněžími – to je ta nejvznešenější služba, kterou jako věřící konáme. Kněží jsou ti, kteří se blíží k Bohu, aby Mu přinášeli oběti. To nečinili Levité, to činili kněží. To smíme činit i my – ne oběti zvířat, nýbrž oběti chvály. To činíme především společně, když vzpomínáme na Jeho smrt. Tehdy sloužíme jako kněží.

Nyní by si sestry mohly pomyslet, že to činí bratři – navrhuji písně, vyslovují modlitby, čtou z Božího slova. Ale navržení písně není velebení, nýbrž to, jak ty tu píseň zpíváš, může být velebení. Milá sestro, co je v tvém srdci, když zpíváš? Jestliže skutečně vystupuje pro Boha – pak to je velebení. Když se některý bratr modlí, pak nejsou velebením slova, která říká, nýbrž to, co v tvém srdci spoluhlívá. Chval Boha pro Pána Ježíše – to je velebení. A proto jsi ty jako sestra taktéž knězem. Každé Boží dítě je knězem. Později uvidíme, že v zemi bylo přineseno mnoho obětí a při nich museli Levitové knězi pomáhat. Levité nemohli kropit krví, ale mohli třeba stahovat kůži oběti zápalné, byli tedy takovými kněžími „po ruce“. Tehdy tam bylo takové množství obětních zvířat, že kněží by na to sami nestačili. Musíme myslet také na očišťování všech kněžských nástrojů – i to byla úloha Levitů, služba připravující nástroje k používání – podporovala službu kněží. Každá služba Levity má v důsledku tento cíl – napomáhat službě kněžské.

Můžeme si to představit názorně: Jestliže jeden bratr představuje Pána Ježíše službou Slova a tvé srdce je tím vedeno k Pánu, jsi znovu přitahován Jeho osobou, a proto je zde i více velebení. Zde levitská služba splnila svůj účel – zvětšila službu kněžskou. Služba, kterou měli Levitové, byla vzácná

Nyní si přečtěme ze 4. Mojžíšovy 3,11–13: *„I mluvil Hospodin Mojžíšovi, řka: Aj, já vzal jsem Levity z prostředku synu Izraelských na místo všelikého prvorozeného, kteráž otvírá život mezi syny Izraelskými. Protož moji budou Levitové. Nebo mně přináleží všecko prvorozené. Od toho dne, když jsem pobil všecko prvorozené v zemi Egyptské, posvětil jsem sobě všeho prvorozeného v Izraeli od člověka až do hovada. Mně bude: Já Hospodin.“* Zde se

dovídáme, opatrně řečeno, že Levitové byli náhradou (byli vzati) místo jiných osob. Totiž namísto prvorozených všech pokolení. Původně to bylo vlastně tak, že všichni prvorození by měli zaujmout toto místo. Musíme myslet na záchranu lidu Izraelského v oné noci, kdy všichni prvorození v Egyptě zemřeli. Pouze prvorození národu Izraelského byli zachráněni. I oni zasluhovali smrt. Byla to jen milost Boží, která je zachovala. A my víme, že byli zachováni pouze proto, že byl zabit velikonoční beránek: „... *a když uvidím krev, pomenu vás...*“ (2. Mojžíšova 12,13). Pokud by některý Izraelita nepoužil krve, pak by jeho prvorozený zemřel. Oni nebyli lepší než Egypťané, ale dostalo se jim milosti – prostředkem k ní byla krev velikonočního beránka. Jak to mluví k našim srdcím! Od přirozenosti jsme pod Božím soudem, všichni jsme zasloužili smrt, ale když se s vírou obrátíme k Pánu Ježíši a přijmeme pro sebe Jeho vzácné dílo na Golgotě, jsme zachováni. Přitom musíme myslet na vysokou cenu za naše vykoupení a již nepatříme sami sobě – prvorozené patřilo Bohu. Přečtěme si k tomu 2. Mojžíšovu 13,11–12: „*A když by tě uvedl Hospodin do země Kananejských, tak jakž přísáhl tobě a otcům tvým, a dal by ti tobě: Tedy všecko, což otvírá život, oddělíš Hospodinu, i každý plod hovada tvého otvírající život, což by koli bylo samců, Hospodinovo jest.*“ Bůh zachoval prvorozené, a proto také prvorozené patřilo Bohu. A sice nejen to prvorozené, které bylo tehdy v Egyptě zachováno, nýbrž každé prvorozené i potom – ze zvířat, jako i z lidí – patřilo Bohu. Prvorození měli vlastně zaujmout to místo, které později zaujali Levité. Tito prvorození k tomu byli vlastně předzvěděni. Pak vidíme, že tito prvorození také později museli být vykoupeni. Prvorozené v Egyptě bylo vykoupeno krví velikonočního beránka. Ale také později v zemi, když se narodil první syn, musel otec zabít beránka. A děti to viděly a ptaly se, co to znamená. Pak jim to bylo vysvětleno, že jen takovým způsobem mohli být zachráněni. Zcela zvláštní je, že v této souvislosti se mluví také o zvířeti, za které musel být také zabit beránek – totiž za osla. Když oslice přivedla na svět první osle pak toto zvíře bylo buď hned zabito, museli mu zlomit šíji. Anebo – když si toto zvíře chtěli ponechat – chtěli ho používat jako nákladní zvíře, pak místo tohoto malého osla musel zemřít beránek. To nám ukazuje, co my sami jsme od přirozenosti, že jsme takoví vzpurní jako osli. A za takové musel Pán Ježíš zemřít. Ale zato nyní patříme Pánu Ježíši.

Nyní bych chtěl přečíst 22. a 23. verš ze 12. kap. Ep. Židům. Četli jsme o shromáždění prvorozených. A to jsme my, kteří jsme přijali prvotiny Du-cha. Bůh se na nás na všechny dívá jako na prvotiny a na prvorozené. A to znamená, že patříme Jemu a smíme Mu sloužit. My všichni jsme prvorození a všichni máme být Levity. V Izraeli nebyli všichni přivoláni k službě pro Boha. Proč, to vidíme také v 2. Mojžíšově. Mojžíš byl na hoře, aby tam dostal přikázání a všechna nařízení. A když po 40 dnech scházel dolů s ho-ry, tu musel vidět něco hrozného – a Bůh mu to už předtím na hoře řekl, že lid se zkazil. Postavili zlaté tele a okolo něho udělali slavnost. A to Moj-žíš viděl, když sestoupil s hory. A pak řekl: „*Kdo jest Hospodinův, přístup ke mně.*“ A tam se vyznamenali Levité. Byli to Levité, kteří uposlechli této výzvy a vykonali Boží časný soud na lidu. Měli vzít meč a jejich oko nemělo ušetřit svého bratra. Tam vidíme, jak Levité postavili Boží čest nade vše. A to je určitým způsobem uschopnilo, aby Bohu sloužili.

Předtím jsme viděli, že první aspekt jejich služby bylo sloužit Aronovi. Naše služba v první řadě patří Pánu Ježíši a musí mít před očima Jeho čest. Když někdo z ohledu na věřící chce činit kompromisy a řekne: „Vždyť to není tak zlé,“ tu zapomněl, Komu v první řadě slouží. **Čest Pána Ježíše mu-sí mít první místo!** A tomu Levité porozuměli. A z toho důvodu byli vzati na místo prvorozených.

Chtěl bych ještě poukázat na to, že Leví byl 3. synem Jákobovým a že Leví sám použil kdysi meče, když jeho sestra Dína byla v Sichem zneuctěna synem knížete tohoto města. A tam Simeon a Leví se také starali o čest – o čest jejich rodiny, o čest jejich sestry. Ale to byla přirozená pýcha, bylo to tělesné. A Jákob to také tak vidí. To nebylo hledání Boží cti. Bylo to hledání vlastní cti. A přitom zabili všechny muže toho města. A to všechno ještě zákeřným způsobem. Řekli totiž: když chcete mít naši sestru, pak se všich-ni musíte nechat obřezat. A když všichni ti mužové, nejen syn toho kníže-te, k tomu byli hotovi a když byli nemocni, pak je přepadli. To bylo lstivé a kruté. Vyjádřil to také Jákob, když žehnal svým synům. Simeon a Leví ob-drželi spíše zlořečení než požehnání. Mají být rozptýleni v Izraeli, nemají mít vlastnictví mezi ostatními pokoleními. Tito muži také ochromili jejich osly, když jim pořezali žíly. Zde vidíme i jejich krutost. Později se dovídá-me, že toto Jákobovo zlořečení se dostaví. Simeon a Leví nedostávají žád-nou část země – pro pokolení Simeon to zůstává zlořečením, ale pro poko-

lení Leví se to obrací v požehnání. Bůh říká: „*Já jsem díl tvůj, a dědictví tvé uprostřed synu Izraelských*“ (4. Mojžíšova 18,20). Dostávají 48 měst ve všech pokoleních Izraele. Můžeme to spatřovat i u Saule (pozdějšího Pavla), který byl také muž meče – pronásledoval křesťany s tvrdostí a energií, ve které převyšoval všechny ostatní v Izraeli. Tohoto muže Bůh později používá, aby se stejnou horlivostí a energií byl činný pro Něho. Jaká je to milost! U Pavla i u Leví. Kdysi krutý muž, bojující za svoji vlastní čest, a z něho vzešlé pokolení, které tuto horlivost použilo pro Boží čest. A tak mohlo být Bohem použito k vykonávání této služby.

Nyní se vrátíme k 4. Mojžíšově knize 3,23.29 a 35: „*Čeledi Gersonovy za příbytkem klásti se budou k straně západní. Čeledi symi Kahat klásti se budou k straně příbytku polední. A kníže domu otcovského v čeledech Merari Suriel, syn Abichailuv. A ti klásti se budou k straně příbytku půlnocní.*“ Na poušti tato tři pokolení (jsou to jména tří synu Léviho) bydlila okolo stánku úmluvy. Jedna světová strana chybí – východ. Tam se kladli Mojžíš, Aron a jejich synové (tedy kněžská rodina). My všichni máme také být Levité. Jsme shromážděni okolo toho, co dnes je tím stánkem – Církev živého Boha. Je ona předmětem našich srdcí? Zaměstnáváme se jí?

V tuto hodinu si přečteme 4. Mojžíšovu 8,5–15: „*Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka: Vezmi Levity z prostředku synů Izraelských, a očišť je. Tímto pak způsobem očišťovati je budeš: Pokropíš jich vodou očistění: oholí všecko tělo své, a zperou roucha svá, a očistění budou. Potom vezmou volka mladého a oběť suchou z mouky bělné, olejem skropené; a druhého volka mladého vezmeš k oběti za hřích. Tedy přistoupiti rozkážeš Levitům před stánek úmluvy, a shromáždíš všecko množství synu Izraelských. Postavíš Levity před Hospodinem, a vloží synové Izraelští ruce své na Levity. A obětovati bude Aron Levity v oběť před Hospodinem od synů Izraelských, aby vykonávali službu Hospodinu. Levitové pak vloží ruce své na hlavy těch volků; a obětovali budeš jednoho za hřích, a druhého v oběť zápalnou Hospodinu k očistění Levitů. A postavíš Levity před Aronem a před syny jeho, a obětovati je budeš v oběť Hospodinu. I oddělíš Levity z prostředku synů Izraelských, aby moji byli Levitové. Potom pak přijdou Levitové, aby přisluhovali při stánku úmluvy, když bys očistil je a obětoval v oběť.*“ V tomto oddíle máme ustanovení Levitů, zde byli zasvěceni pro službu.

Nejdříve čteme, že byli pokropeni vodou očištění. Kam až tato voda dopadla? To je otázka. Protože tato voda, sloužící k jejich očištění od hříchu (její příprava je popsána ve 4. Mojžíšově 19), byla použita vždy, když se Izraelita znečistil od mrtvého těla – byla to voda odhřešení. Nevím jistě, zda voda použitá zde byla tatáž, ale voda je obrazem Božího slova. Když chceme sloužit Pánu Ježíši, pak musíme sami přicházet pod působení Božího slova, aby vše v našem životě bylo skrze toto Slovo odsouzeno a odstraněno. Zde nejde o obrácení – Levitě patřili k Božímu lidu. Zde se jedná o způsob, jakým má služebník vykonávat svoji službu. Službu může vykonávat pouze tehdy, když je sám pod stálým působením Božího slova. Pavel říká, že nemůže jiným kázat a sám být zavrženým. To znamená, že by Slovo používal na jiné, ale sám na sebe by ho nepoužíval. Ne, služebník se nejdříve sám musí postavit pod působení Božího slova. Pavel říká, že si není u sebe vědom žádného hříchu. Říká, že ho to sice neospravedlňuje, protože jeho pohled nebyl tak ostrý jako pohled Boží, ale pokud on to mohl posoudit, tu stále přiváděl svůj život pod tuto vodu odhřešení (nebo očištění). Když u Levitů byla tato voda použita, pak museli své tělo oholit. Ne své vlasy na hlavě, ale všechno jejich ochlupení na těle muselo být oholeno. Ve světle Nového zákona nám to mluví o tom, že ochlupení vyrůstá z kůže, tedy z těla. A víme, že v našem těle nic dobrého nepřebývá. A zůstává to tak po celý náš život. Máme při sobě ještě tělo. Ale čemu musíme bránit jako dítky Boží – a především když Jemu sloužíme – tomu, co vyrůstá z těla. Nemělo by tedy dojít k tomu, aby byl učiněn hřích. Z tohoto těla by tedy nemělo nic vyrůstat a na to nám ukazuje oholení vlasů. Podobnou myšlenku – o tom, že jsme zemřeli s Kristem – nacházíme v Ep. Kolos. 2,20. V Ep. Kolos. 3,5 máme mrtvit své údy. Teď bychom mohli říci: vždyť jsme přece zemřeli. Proč musíme ještě mrtvit své údy, když jsem celý úplně mrtvý? Bůh soudil naše hříchy na Pánu Ježíši. My máme svůj hřích držet v mrtvotě, protože jsme s Pánem Ježíšem zemřeli. Ale přece hřích je stále ještě zde a chce se ukazovat. A proto máme mrtvit údy. Ty údy jsou pak dále jmenovány, ale já to blíže rozebírat nepůjdu. To odpovídá oholení ochlupení.

Dále měli vyprat svá roucha. Šaty – to je to, co vidíme navenek. Když se na vás podívám, vidím vaše šaty. To je obraz našich zvyklostí, způsobu našeho žití. Přirozeně je tomu tak, že do té doby, dokud jsme byli nevěřící,

se náš způsob života vyznačoval nevěrou. Byly v něm některé zlé věci. A i tyto zvyklosti musíme nyní změnit. To ostatně nacházíme také v Ep. Kolos. Po tom oddíle, který jsme si připomněli: „*Mrtvěte údy své,*“ pak apoštol dále pokračuje: „*Obléknětež tedy.*“ A pak jsou jmenovány věci, do kterých se máme obléknout. To jsou tedy prakticky ty nové šaty. Takové má být naše jednání. Také v Ep. Řím. 12 nacházíme tuto myšlenku – ve 2. verši. Když jsme byli ještě nevěřící, připodobňovali jsme se tomuto světu. A nejen, že jsme se připodobňovali, ale takový vlastně byl náš stav. Ale když jsme se nyní stali Božím dítětem, pak se již nemáme připodobňovat tomuto světu. Naše mysl má být proměněná a to se také děje skrze Boží slovo. Musíme se učit dívat se na věci jinak, znovu je posuzovat – ne těmi myšlenkami, které jsme měli, když jsme byli nevěřící – ale zcela zařídít naše jednání podle Božího slova. Jak krásně to nacházíme u žalárníka ve Filippis. Čím se vyznačoval v té době, kdy byl ještě nevěřící? Jeho povolání ho učinilo hrubým, takovým násilným. Dokonce Pavla a Sílase zavřel do klády a dal podnět k tomu, aby byli biti. A nyní tento muž přichází k víře. A co na jednou dělá? Umývá rány Pavla a Sílasy. Stará se o ně. Vidíme u něho úplně jiné chování! To již nebyl ten hrubý žalárník, stal se najednou takovou zdravotní sestrou. Jeho jednání bylo najednou úplně jiné. A kdyby ho té noci viděl nějaký římský úředník, tu by tomu naprosto nemohl rozumět, co se s tímto žalárníkem najednou stalo. Ale ze zkušenosti víme, že se v tom musíme vždy znovu zkušovat. A mnohdy se stane, že to staré skutečně ještě vyjde na povrch. Když např. se někdo rozhněval, zase se vznítíl, tu to má co činit s tím ostrým nožem, kterým musíme odřezovat. Ale celé naše jednání, kterým působíme navenek, by mělo být jako ta vypraná roucha.

Dále vidíme, že vezmou dva volky mladé, jednoho v oběť za hřích a druhého v oběť zápalnou. A u toho, který byl jako oběť zápalná, byla ještě oběť suchá. Zde opět nejde o obrácení, neboť Levita byl mužem z lidu Božího. Představuje nám věřícího, nikoli hříšníka. Ale jestliže chceme sloužit Pánu Ježíši, tu jako služebníci si musíme být stále vědomi toho, že Pán Ježíš kvůli nám musel být učiněn hříchem. Všichni Levité museli vložit svou ruku na hlavu volka, který byl obětován jako oběť za hřích. Toto položení ruky na hlavu volka znamená, že se s ním učinili zajedno. Nemáme i my děkovat Pánu Ježíši denně za to, že za nás zemřel? Nejen jednou, když jsme se obrátili a když jsme zakusili toto odpuštění, ale každý den bychom

Mu za to měli děkovat. A právě i tehdy, když Jemu chceme sloužit, abychom stále znovu mysleli na to, že sloužit můžeme jen proto, že Pán Ježíš zemřel za naše hříchy. Ale tu se musíme také vždy znovu činit zajedno s tou zápalnou obětí. Když chceme sloužit Pánu Ježíši, pak velice dobře cítíme, že sami v sobě nic nejsme. Nejenom proto, že od přirozenosti jsme hříšníci, když jsme ten hřích jaksi dali stranou. Ale kdo jsme my, abychom sloužili Bohu? Ovšem pak je tu ta zápalná oběť. Bůh nám nejen odpustil hříchy, nýbrž nás také před Sebe postavil v té ceně, kterou Pán Ježíš pro Něho má. A jenom v tomto vědomí smíme Bohu sloužit. Nejenže máme odpuštění hříchů, ale že jsme před Něj postaveni svatí a bez poskvrny v lásce.

Pak vidíme ještě jednou, že se učinili zajedno – v 10. verši: „*Postavíš Levyty před Hospodinem, a vloží synové izraelští ruce své na Levyty.*“ Neumím si představit, že by nyní každý Izraelita položil svoji ruku na Levitu, neboť jich bylo příliš mnoho. Možná, že se to stalo tak, že to bylo vykonáno skrze starší z těch jednotlivých pokolení, kteří byli jako zástupci těch pokolení – že ti položili své ruce na hlavu Levitů. Ale jak to také mohlo být, význam toho je, že lid Boží tehdy vyjadřoval své obecenství s Levity tím, že jim položil ruku na hlavu. A nyní přijdeme ke Skutkům ap. 13. kap. a přečteme si 2. a 3. verš. Je tu takový malý rozdíl a chtěl bych na to ukázat: Pavel a Barnabáš byli již služebníci Boží, neodpovídá to tedy úplně té 8. kapitole ze 4. Knihy Mojžíšovy, neboť jsme ve 2. v. četli, že ti všichni, kteří tam byli jmenováni v 1. v., sloužili Pánu – to byli všichni Levité v starozákonním smyslu. Oni všichni sloužili Pánu. I Pavel a Barnabáš již sloužili Pánu. Ale byl zde zcela zvláštní úkol, který ti dva obdrželi. Vidíme zde něco velmi krásného, totiž že Pavel a Barnabáš byli od Boha povoláni k této službě. Jsem přesvědčen o tom, že Pavel a Barnabáš o tomto povolání Božím věděli. Bůh je povolal a jejich duchovní ucho bylo tímto voláním dosaženo. Ale nevidíme, že by Pavel a Barnabáš uprostřed shromáždění v Antiochii povstali a řekli: Bůh nás povolal. Milí bratři, nyní nás propusťte. Byli povoláni, ale čekali. A tu Bůh jasně ukázal nejen těm dvěma, ale všem věřícím v Antiochii, že jsou povoláni. To je velmi krásné.

Musíme myslet na to, že povolání služebníka je od Pána. To nepřichází od shromáždění. Ne, shromáždění nepovolává služebníky Páně – to činí Bůh nebo Pán Ježíš. Ale služebníci by neměli také nezávisle na shromáž-

dění prostě říci: Pán nás povolal, tak my jdeme. Tentýž Bůh, který těm služebníkům učinil jasné to, že je povolává, učiní jasným i věřícím, že je povolal. Pak se ta služba neděje v nezávislosti, ne ve svévoli. Tedy ještě jednou: musíme vidět obě stránky. Ve velkých církvích je tomu tak, že to společenství je povolá ke službě. Většinou jsou to lidé, kteří mají za sebou již nějakou teologickou školu. Ta je předpokladem, že budou moci vykonávat nějakou službu faráře nebo kněze, ke které jsou jednoho dne dosazeni. Ale to Boží slovo vůbec nezná. Přípravu ke službě jsme viděli u Levitů ve 4. Mojžíšově, v 8. kapitole. To nebylo žádné teologické vzdělání. Bylo to použití té vody očištění, oholení těla, vyprání šatů a život v praktické svatosti. Toto je uschopňovalo a to, že se učinili zajedno s obětí Pána Ježíše, a samozřejmě také povolání skrze Pána. Ale je také ještě jedno hledisko: služebník Pána Ježíše by měl ve své službě vždy vyhledávat obecenství s věřícími, neboť jeho služba je všem věřícím – když vynecháme službu evangelizace, pak jeho služba platí věřícím. A jak pěkné to je, když se to děje spolu s obecenstvím s věřícími. Tak tomu tehdy bylo. Všechny lid vzkládal své ruce na Levity.

Tedy ještě jednou: služba Levitů není jen služba bratří, kteří slouží Slovem. Po obědě to budeme probírat ještě podrobněji. Představme si to tak: na nějakém místě je shromáždění. Mají svou vlastní místnost, a ta místnost se musí udržovat v pořádku. Podlaha musí být uklizena, toalety se musí čistit. Možná, že je tam některá sestra, která řekne: já budu tuto práci vykonávat. A dělá to z lásky k Pánu Ježíši, ale také z lásky k spoluvěřícím. Je to levitská služba. Byli také Levité, kteří přenášeli jen několik kůlů, a nám se zdá, že to není zrovna mnoho. Ale i to bylo zapotřebí, aby byla svatyně přenesena jinam. Také uklízení shromažďovací místnosti je zapotřebí, aby se tam věřící v průběhu shromáždění cítili dobře. Levitská služba se také může díť úplně vskrytu. Ve svých modlitbách nemáme myslet jen na bratry, kteří nám slouží Slovem. Myslíme ve svých modlitbách i na věřící, kteří konají úplně jednoduché služby? Na nějakém místě je možná bratr nebo sestra, která se neustále stará o větrání a topení v místnosti. V mnoha shromážděních tomu tak je. Nedělá se to tak, že by to každý dělal podle svého, ale je tam ustanoven bratr nebo sestra, který se o to stará. A ti mají těžkou službu. Jednomu je příliš teplo, druhému zase zima, na někoho táhne, jiný nemá dost čerstvého vzduchu apod. Je velmi těžké

každému vyhovět. Sám jsem zažil v našem vlastním shromáždění, že jeden bratr řekl: „Já už nemám chuť dál to dělat. Ať to dělá někdo jiný.“ A tento úkol není jednoduchý. I za takovéto věřící se musíme modlit, aby přes všechnu kritiku, kterou neustále slyší, mohli říci: „Pane Ježíši, já to budu dělat dále.“ Kritika nepřestává, ale když tu práci předám jinému, tak on také bude kritizován. A já miluji svého bratra a nechci, aby i nějaký jiný bratr byl kritizován. Když to tedy nepředá a dělá to dále, pak tím slouží Pánu Ježíši – i v takových úplně jednoduchých věcech.

Potom čteme v té 8. kap. 4. Mojžíšovy ve 13. v.: „*A postavíš Levity před Aronem a před syny jeho, a obětovati je budeš v oběť Hospodinu.*“ Oběť obracení byla oběť, která byla předkládána před Hospodinem. Levité to nevzali nějak na ruce, aby s tím pohybovali před Hospodinem. Ale v duchovním smyslu to bylo před Ním obraceno. A to je přesně to, co konáme v modlitbě. Přednášíme tyto věřící, jejich službu, před Boha. Rozprostíráme to tedy před Bohem, a jak krásně tím vyjadřujeme, že se s nimi činíme zajedno.

Ještě velice krátce, nechci u toho zůstat dlouho, k tomu obstarání Levitů. 4. Mojž. 18, přečteme verše 20. až 24. Levitové nevlastnili zemi. Doma si to můžeme přečíst ve 4. Mojžíšově 35. Vlastnili 48 měst v celé zemi Izraelské. V každé části země, rozdělené podle pokolení, nebyl stejný počet těchto měst, ale bylo to podle velikosti. A okolo toho levitského města jim patřilo ještě 1000 loktů země, to je 500 metrů okolo města. Kolem města bylo sice naměřeno 2000 loket, ale zdá se mi, jako by to nepatřilo nikomu. To mluví o svatosti a o oddělení toho města. Ale pod těmi dvěma tisíci lokty jim bylo dáno tisíc loktů jako dědický podíl. Když to spočítáme jako nějakou plochu, která byla používána k obdělávání, pak by to nestačilo k jejich obživě. Tedy: město Pardubice by nemohlo být uživeno z 500 metrů, které by byly kolem celých Pardubic. To by byla příliš malá plocha na to, aby o město bylo dost postaráno. A tak o levity bylo postaráno od celého národu. Každý desátek toho, co vydala země, musel být přinesen do Jeruzaléma – jednou za rok – a tam to potom bylo předáno Levitům. A já bych to – přeneseme-li to na dnešní dobu – nechtěl vidět jen v materiálních věcech. Samozřejmě, že nyní myslíme i na bratry, kteří jsou plně v díle Páně, kteří si tedy jinak již nic nevydělávají. Pak jsme my všichni vybízeni k tomu, abychom takové bratry podporovali. Ale víme, že např.

apoštol Pavel se na mnoha místech zřekl tohoto zásadního práva, které měl – podle toho, jak mu to situace dovolovala. Ale nejde jenom o tu starost v materiálních věcech. Chtějme to celé nyní vidět duchovně. Co byl takový desátek? Desátý díl byl z potravin. Levité nedostávali peníze, ale dostávali např. desátek z obilí, oleje, vína, dostávali tedy potraviny. Ale nyní to opět musíme převést do duchovního smyslu. Země Izraelská je obrazem těch nebeských míst, která nám jsou představena v Ep. Efezským. Ovoce země Izraelské je obrazem nebeských požehnání, která máme my. A něco z toho mělo patřit Levitům. A nyní si to představme obráceně. Kdybych řekl: Levité jsou ti, kteří nám to zde mají rozdělovat. Bratři, kteří slouží Slovem (již předtím jsem řekl, že to je trochu ohraničené, když na to takto hledíme) – jsou to tedy bratři, kteří nám přinášejí požehnání té země. A nyní já mám těmto bratřím něco duchovně dát? Přečteme si něco z Ep. Řím. 1,11. a 12. v.: *„Neboť velice žádám viděti vás, abych vám udělil částku nějakou milosti duchovní ku potvrzení vašemu, to jest, abych spolu s vámi potěšen byl, skrze společnou i vaši i mou víru.“* My často myslíme jen na ten 11. verš, že jsme tedy od Levitů něco dostali. V duchovním smyslu je zde Levitou apoštol Pavel. A on říká: Milí věřící v Římě, já chci také něco od vás. Chci vám něco dát, ale chci také něco od vás dostat. Jestliže je shromáždění zdravé, jak může vyrůst takový služebník Boží ve shromáždění, jestliže tam není potrava? Vždyť přece i on sám musí jíst. I on sám tam musí něco dostat. To je velmi důležité. A na to bychom měli myslet. Nebezpečí je velmi veliké v takových shromážděních, kde jeden nebo dva bratři mají veliké dary. Ostatní věřící si myslí: ti dva to musejí všechno vykonávat. Je to přece tak pohodlné: jenom si přijít sednout a poslouchat. Ne, naopak, tito bratři po tom touží: také něco obdržet. A Pán nám to tak dal navzájem. Pavel si přál, aby od věřících z Říma něco dostal. Nyní nemyslí na hmotné zabezpečení, ale na duchovní věci. Jak krásné to je.

A teď musím přijít k závěru. Každé tři roky se dělo něco zvláštního. Přečteme si to v 5. Mojžíšově 14,28 a 29: *„Každého léta třetího oddělíš všechny desátky z užitku svých toho léta, a složíš je v branách svých. I přijde Levita, (nebo nemá dílu a dědictví s tebou,) a host a sirotek i vdova, kteříž jsou v branách tvých, i budou jísti a nasytí se, aby požehnal tobě Hospodin Bůh tvůj při všelikém díle rukou tvých, kteréž bys dělal.“* Máme zde ještě něco

doplňujícího, co dostal Levita navíc. Každý rok musely být desátky přinášeny do Jeruzaléma. To bylo pro základní zaopatření Levitů. Ale každý třetí rok – na jeho konci – měli oddělit všechny desátky ze svých užitků onoho roku a složit je ve svých branách. To neznamená v Jeruzalémě, ale na těch místech, kde bydleli. A pak Levita mohl přijít a mohl jíst i z tohoto. Desátky, které byly přinášeny do Jeruzaléma, mluví o potravě, kterou dostáváme ve shromáždění, tam, kde Bůh nechává přebývat Své jméno, kde se shromažďujeme ke jménu Pána Ježíše. Ale to není to jediné místo, kde dostáváme potravu. Zde to bylo ještě v jednotlivých místech jejich země. A když to přeneseme na naši dnešní dobu, mluví to o našich domech. Pavel nesloužil jen ve shromážděních, ale mluvil také po domech. Nejen veřejně, ale tu a tam také po domech. Navštěvoval jednotlivé věřící a pak se radoval, když i tam dostal najíst. A tu opět nemyslím na normální oběd. Samozřejmě – když sem přijedu navštívit věřící, tak také dostanu najíst. Ale proto jsem nepřišel do vašeho domu, abych se tam najedl. Samozřejmě, že to také musí být. Ale my jsme tam společně ve vašem domě, abychom duchovně rozmlouvali. A vždy znovu to zakouším, že také já vlastně dostávám velice mnoho. Když bratři a sestry vypráví o zážitcích s Pánem, co se jim stalo vzácným, tu se z toho raduji – to je potrava. A tu se ptejme: když se navzájem navštívíme, co je obsahem našich rozhovorů? Poslední výsledky z fotbalu? Nechci říci, že jako mladík jsem se o tom nikdy ne bavil. Anebo nevím, o čem rozmlouvaly mladé sestry, zda o poslední módě? Ale i když jsme trochu povyrostli – jsme dospělejší – pak možná vedeme také takové světské hovory, i když třeba v jiné rovině? Nebo dokážeme mluvit o duchovních věcech, o Pánu Ježíši, a tak se navzájem posilovat ve víře?

Ještě jednou budeme číst ze 4. kapitoly 4. Mojžíšovy – v. 4., 24.–26., 29.–32., pak z 10. kapitoly: v. 11–21.

Zde máme představen hlavní úkol Levitů po dobu cesty pouští. Spočívá v tom, že skládali svatyni, a když se zdvihl oblak, pak nesli svatyni až k tomu dalšímu místu odpočinku. A tam opět svatyni postavili. Viděli jsme, že těm třem rodinám synů Leví byly svěřeny různé věci. Věci svatyně svatých, a to je především truhla smlouvy a opona rozdělení mezi svatyní a svatyní svatých, pak stůl chleba předložení, svícen, zlatý oltář ke kadění, a pak také měděný oltář, který stál v nádvoří. K tomu ještě umyvadlo. Tyto všechny věci musely být přeneseny, ale je na tom zvláštní, že o tom není

zmínka. Ale může to být tím, že umyvadlo není znázorněním Pána Ježíše zde na zemi. Umyvadlo představuje Pána Ježíše v Jeho službě, kterou nyní koná z nebe. Je to služba umývání nohou, jak ji vykonával v předobrazu v Ev. Jana 13. Tuto službu nyní vykonává při nás z nebe, jako náš Přímluvce u Otce. Ale ty věci svatyně, které představují Krista, jak byl zde na zemi, jsou výslovně jmenovány. A nošení těchto předmětů bylo úkolem rodiny Kahatských. Dále jsme viděli, že úkolem Gersonitských bylo nošení nebo přemísťování všech věcí, které byly z látky – vše, co bylo vyhotoveno z látky, s výjimkou opony rozdělení. A úkolem Meraritských bylo převážení všech pevných součástí, především desek a sloupů. Chtěl bych předem ještě jednou říct, že levitská služba zahrnuje různé úkoly. Všechno přirozeně má co činit se svatyní. Ale Kahatští nosili jiné věci, než Meraritští, a ti opět jiné než Gersonští, zatím co služba kněží, když nehledíme na nejvyššího kněze, který je obrazem Pána Ježíše, synové Aronovi měli všichni stejnou službu, totiž aby přinášeli oběti. Tam nebylo rozdělení, že by jeden syn přinášel oběti zápalné, druhý oběti za hřích. Nikoli, oni všichni přinášeli všechny oběti. V naší kněžské službě velebení nejde o vykonávání darů. Tam jsme si všichni rovni. Ale v naší službě levitské jsou rozdíly. To vidíme také v Novém zákoně: Bůh jedny dal jako apoštoly – ty už samozřejmě nemáme, druhé jako proroky, jiné jako učitele, jiné jako pastýře a opět jiné jako evangelisty. Víím, že zde mluvím právě jenom o ústní službě, ale i tam vidíme různé úkoly, tak jako tomu bylo u Levitů. K tomu to bylo ještě tak, to si můžeme přecíst doma, že každý Levita byl postaven kněžími, především Aronem, ke svému břemenu, které měl nést. Nemohl říct: „Dnes ponese to a zítra zase něco jiného,“ také to nebylo přenecháno jeho vynalézavosti, nýbrž byli knězem postaveni k břemenu, které měli nést. A tím bylo zabráněno jakémukoli nepořádku. To je také velmi důležité ve shromáždění, aby každý v levitské službě zaujímal to místo, které mu Pán Ježíš přidělil. Když já budu zasahovat do služby svého bratra, vznikne jenom zmatek. Nikoli, každý má svůj zvláštní úkol. **A není nikoho, kdo by neměl žádný úkol.**

Nejprve jsem byl trochu udiven písní, kterou jsme na začátku zpívali. Ale když jsem o tom trochu déle přemýšlel, tu jsem řekl: „Ta se hodí.“ Když nyní Izraelité šli pouští, pak byla zvláště nápadná jedna věc: byl tu jeden předmět, který vypadal docela jinak, než všechny ostatní. Všechny

věci svatyně, které Kahatští museli nést, měly jako zevnější pokrytí kožešinu z jezevce – až na jednu výjimku. Byla tu truhla smlouvy. Ta byla jako vnějším přikrytím pokryta modrým purpurem (postavcem). Ona vypadala docela jinak, než všechny ostatní. Byla to překrásná modrá barva. „Ó, Otče, jeden jest před všemi!“ To byl ten nejvzácnější kus, který byl přenášen: truhla smlouvy. Musíme také myslet na to, že později v chrámu všechny předměty svatyně byly udělány znovu, kromě jediného – truhla smlouvy znovu udělána nebyla. Stůl chlebů předložený v chrámě byl jiný, než ve stánku, svícen byl také jiný. Všeobecně to bylo větší, protože chrám sám byl mnohem větší než stánek úmluvy. Jenom jeden předmět zůstal: truhla smlouvy. A ta nám představuje Pána Ježíše v tom, co On Sám jest. Byla vyhotovena ze zlata a z dříví setim a představovala Pána Ježíše jako pravého Boha a pravého člověka – člověka z nebe. Proto zde byla ta příkrývka z modrého purpuru. A toto svědectví o Pánu Ježíši, co On je, to je naším nejsvatějším úkolem. Abychom přes staletí křesťanství udržovali svědectví o tom, co Pán Ježíš je. To je náš úkol vzhledem k nesení truhly smlouvy. Myslím, že v dopise Filadelfii je napsáno: „*nezapřel jsi jména mého*“. To znamená nesení truhly smlouvy až do konce.

Viděli jsme, v jakém pořádku vycházeli. Královské pokolení šlo napřed, pak následovala 2 další pokolení, která byla spojena s Judou, pak přišli Meraritští a Gersonští. Ti ostatně měli vozy – nemuseli ty věci nést. Čtyři vozy byly pro Meraritské, pro ty pevné součásti, a dva vozy byly pro Gersonitské – pro ty části, které byly z látky. Tyto vozy dala knížata. Jenom Kahatští nedostali žádný vůz, neboť věci svatyně byly nesený na ramenou. Když nyní přišli k místu odpočinku, pak museli všechno znovu postavit. Teď bychom se mohli ptát: jak to měli postavit? V jakém pořadí? A tu mi bylo nápadné, že to nikde není popsáno. V každém případě ne u Levitů, ne ve 4. Mojžíšově knize. Jak byl stavěn stánek úmluvy, to je nám popsáno jenom jednou – v poslední kapitole 2. Mojžíšovy knihy. A tam si to nyní přečteme: 2. Mojž. 40, verše 17–34.

Ze srdce si přeji, abychom všichni přišli pod ten dojem, který dal Pán Ježíš mně, když jsem se poprvé trochu intenzivněji zabýval tímto oddílem. Zde máme pořádek, jak stánek úmluvy pokaždé musel být postaven. Vždycky musel být postaven tak, jak byl postaven poprvé: tak, jak Hospodin přikázal Mojžíšovi. Kdybyste to počítali, pak v tomto oddílu shledáte,

že tato věta se tam nachází sedmkrát: „*tak, jak přikázal Hospodin Mojžíšovi*“. Myslím, že číslo 7 mluví samo za sebe. Věci v Božím domě nemůžeme dělat tak, jak my chceme. Bůh určuje všechno. Tedy ještě jednou: nikdy není toto nařízení znovu opakováno. Vlastně ve verších 1–16 této kapitoly máme Boží nařízení. A ve verších, které jsme četli, máme vykonání tohoto příkazu. Mojžíš to udělal ve všech podrobnostech přesně tak, jak to Bůh přikázal. Přesně tak to museli dělat Levitové, když přišli – pokaždé to museli dělat tak. Pomysleme na to, že Gersonitští a Meraritští šli před Kahatskými. Ti tedy už přišli – po těch prvních 3 pokoleních – a mohli začít se stavbou svatyně, s příbytkem, s těmi příkrývkami, s deskami, než přišli Kahatští. A pak byly ty věci vneseny do svatyně: přesně v tomto pořadí.

Víme, že putování pouští trvalo asi 40 let. Víme také, že hlavní služba Levitů trvala dvacet let. Od třicátého do padesátého léta života museli tyto věci nosit. A to nám ukazuje, že po tu dobu cesty pouští tam byly alespoň dvě, ne-li tři generace nosičů. Když vyšli od Sinaje, jistě všem, kteří nesli, nebylo třicet let. Možná, že některý byl pětáctýřicetiletý, ale pět let ještě nosil. Pak byl vyměněn některým, kterému bylo třicet let. A i ten, když šel ze služby, byl ještě na poušti. Je to tak, že svědectví o Kristu a Jeho Církvi bylo neseno přes staletí křesťanství. Otázka samozřejmě je pouze: ostříhali jsme ty věci? Neztratili jsme něco? Klademe ty věci stále ještě na jejich místo? Anebo jsme pozměnili pořádek? To je nyní naše zodpovědnost!

Nyní podle přečteného textu se budeme zabývat podrobnostmi. Nejprve tedy byl zřízen příbytek, to je těch deset koberců, které mluví o Kristu jako o zjevení Boha, pak jsou to desky s jejich závory. Tyto desky jsou obrazem jednotlivých věřících. Desky byly vyhotoveny z akáciového dřeva, nebo, jak my máme, z dřeva setim. Byly poměrně široké – 1,5 lokte (přibližně 75 cm), to nebyl žádný malý strom. A byly také 10 loket vysoké. Asi 5 metrů dlouhé a široké 75 cm. Všichni, kteří jsou z povolání stavitelů, vědí, že to musel být docela veliký strom. A když si představím takové prkno – byla to taková prkna, která byla možná vyříznuta z krásného stromu. Snad už tato samotná prkna byla pěkná, nebyl tam žádný suk, všechny pěkně rovně vyrostlé. Ale možná, že tam byla také jiná prkna, která nebyla tak krásná. Možná, že v nich byly suky. Ty stromy nerostly tak pěkně. Takoví jsme byli také my, bratři a sestry. Ne mnozí vznešení. Mož-

ná, že před obrácením to bylo několik vznešených, ale většinou Bůh vyvolil věřící z těch, kteří nejsou velicí. A v nich bylo hodně suků. Ale potom všechna prkna vypadala stejně, protože všechna byla potažena zlatem. Poté již nebylo vidět to dřevo. Milí, je jedno, zda jsme byli vznešení nebo méně vznešení. Jsme postaveni před Bohem svatí a bez poskvrny. Jsme oblečení Boží spravedlností. A tu jsme si všichni rovni. Není rozdílu. Jsme učiněni dokonalými. Tato prkna stála na podnožích ze stříbra. Stříbro mluví o vykoupení. To stříbro byly peníze za výkupné. A já jsem se ptal, proč na každé prkno připadaly dvě podnože, proč ne jedna? Možná – to je můj výklad – to ukazuje na ty dvě veliké základní pravdy Epištoly Římanům. Máme odpuštění svých hříchů (množné číslo) a to je velké téma Ep. Římanům až do 5. kap., 12. verše. Ale také naše tělo, tělesnost, bylo soudcovským způsobem odstraněno na Golgotě. Náš stav byl soudcovsky před Bohem odstraněn. Toto velké téma máme od 12. verše 5. kapitoly až do 8. kapitoly. To je problém hříchu. Obojí Bůh vyřešil – dvě podnože ze stříbra.

Měli bychom Církev Boží znát a pevně ji držet jako součet všech těch prken, tzn. všech Božích dětí. A tato prkna byla všechna spolu spojena svlaky. Bratr Max to používá na těch 5 darů, které máme vyjmenovány v Efezským, ve 4. kapitole: apoštolé, proroci, učitelé, pastýři a evangelisté. Můžeme to použít také na věci, které máme navzájem vykonávat, jak to nalézáme v Ep. Kolosenským, v tom, co máme obléci: tichost, pokoru a nadto nade všechno lásku, která je svazkem dokonalosti. Totéž nalézáme také na začátku 4. kap. Efezským.

Jako další zde máme truhlu smlouvy. Už jsem krátce řekl, co představuje – Pána Ježíše Samého. Truhla smlouvy je prvním předmětem, který je dán na své místo, když je stánek postaven. **Pán Ježíš musí mít v domě Božím všechno převyšující význam – nade všechno!**

Dále zde máme stůl chlebě předložený. A nyní je zajímavé, že ve 22. verši, kde je o něm zmínka, poprvé v tomto oddíle čteme výraz „*stánek shromáždění*“. Stůl je obraz obecnství v celé Bibli. A jakmile je zde zmínka o stolu, je to nejen příbytek, nýbrž je to stánek shromáždění. Tam, kde se setkáváme s Bohem a kde máme obecnství s Bohem. Pak vidíme také místo, kde je tento stůl postaven – na straně příbytku proti severu. Tam nestojí náhodou. Celý stánek byl postaven ve směru východ – západ.

Vchod byl k východu – proti východu slunce. Ostatně i chrám byl v tomto směru postaven. Až Pán Ježíš přijde jako slunce spravedlnosti, pak On přijde do Svého chrámu ze strany východní. Slunce vychází na východě. Když jsme tedy přišli do stánku, pak na sever, to bylo napravo. Ale Písmo svaté neříká: postav stůl na pravou stranu, nýbrž: na stranu proti severu. Co to bylo v Izraeli za stranu – sever? To byla strana, odkud přichází soud – to je velmi vážné. Můžeme si to přečíst v proroku Jeremiášovi v 1. kapitole, ve 14. v.: *„Tedy řekl mi Hospodin: Od půlnoci přivalí se to zlé na všechny obyvatelé této země. Nebo aj, já svolám všechny rodiny království půlnočních.“* Všechny soudy nad Izraelem, ať to byl Assyřský, ať to byl Babylonský, přišel vždycky ze severu. A v budoucnosti to bude opět ze severu. Dokonce, i když země už bude v pokoji při začátku vlády Pána Ježíše, pak přijde král z krajního severu. Soud přišel vždycky ze severu. A co to má společného se stolem? Milí, my máme také stůl, okolo kterého se scházíme. U tohoto stolu smíme přijímat večeři Páně. Poté musíme jít jenom k 1. Korintským 11. Co se stane, když toto činíme způsobem, který se Bohu nelíbí? Přijde soud! To je v 1. Kor. 11 zcela jasné, že ta největší výsada, kterou máme – obecenství u stolu Páně s Bohem a Pánem Ježíšem, je také místo největší odpovědnosti. Když toto činíme lehkomyšlným způsobem, pak přijdeme pod soud. Proto, píše apoštol, velká část z vás jsou nemocní a velká část spí. To mi říká tento výraz *„stůl ke straně proti severu“* Doufám, že všichni při tom cítíme vážnost – tam stojí ten stůl.

Jako další je viděno právě to, co stálo na opačné straně – proti jihu – tam Levitové postavili svícen. Milí, naše obecenství s Otcem a se Synem, které má svůj nejvyšší výraz u Jeho stolu, je obecenství ve světle. Když se podíváme do 1. Ep. Jana 1, v. 6 a 7, vždy znovu můžeme spatřovat jako vzácnou věc to, jak Boží slovo samo sebe vykládá. Stůl a svícen – obecenství a světlo. To patří k sobě. Není možné to oddělovat. Když řekneme, že máme obecenství, a nechodíme ve světle, pak lžeme a nemáme žádné obecenství. Opravdové obecenství může být jenom ve světle. Víím, že je to vážné, milí, ale kde jinde chceme mít obecenství s Bohem? Bůh je světlo a tmy v NĚm ni žádná není. Vlastně by to mělo učinit naše srdce šťastnými. Cožpak netoužíme po čistotě a jasu? Takovým způsobem by Bůh s námi chtěl mít obecenství. A když toto obecenství u Jeho stolu je skutečností, jestliže nelžeme a chodíme tedy ve světle, pak přijde to další: zlatý oltář.

Pak vychází pravé velebení, neboť zlatý oltář mluví o našem velebení. To však Bůh může přijmout jen tehdy, když toto obecenství je ve světle.

Pak tam máme oltář oběti zápalné. A všechno, o čem jsme dosud uvažovali, je založeno na díle Pána Ježíše, které vykonal na Golgotě. Neboť o tom mluví oltář zápalné oběti – mluví o Kristově kříži.

Jako další je jmenováno umyvadlo. Bylo postaveno mezi oltářem oběti zápalné a stánkem. Tam čteme něco velmi důležitého. I když to zde ještě nebylo vykonáno, protože kněží ještě nebyli posvěceni, o tom nám je podána zpráva teprve ve 3. Mojžíšově, tu účel tohoto umyvadla je jasný. Umýval z něho Mojžíš, Aron a jeho synové své ruce i své nohy. Pokaždé, než vešli do svatyně, anebo když vykonávali službu u oltáře. Co si myslíte, že by se stalo, kdyby někdy ze zapomenutí nebo ze spěchu některý kněz vešel do stánku, aniž by se umyl? V Písmě nám není podána ani jedna zpráva o tom, že by se takový případ stal. Víme, že dva nejstarší Aronovi synové jednou přestoupili jiné příkázání, totiž že přinesli kadidelnici k oltáři zlatému. Tato kadidelnice měla být přinesena na žhavých uhlech a Bůh předepsal, kde se mělo vzít to žhavé uhlí – z oltáře zápalné oběti. Ale oni ty uhly vzali někde jinde, a pak zemřeli před Hospodinem. Myslím si, že by nedošlo k ničemu jinému, kdyby některý kněz přišel s neumytýma rukama nebo nohama do stánku. A znovu přicházíme k 1. Ep. Kor. 11. Jak se máme objevovat u stolu Páně? Jeden každý zkus sám sebe. Kdybychom se sami soudili, pak bychom nebyli souzeni. Stůl naproti severu, ale pakliže se tam objevíme s umytýma rukama a nohama, z Boží strany nepřijde žádný soud, protože jsme se sami předtím soudili. Milí mladí věřící, i my všichni, jak přicházíme ke stolu Páně? Byli jsme pokaždé předtím u toho umyvadla? Musím říci, že já jsem na to někdy zapomněl. Kněz na to nesměl zapomenout, pokaždé když tam vcházel, musel předtím umýt své ruce a nohy. I když žijeme v době milosti, neberme tyto věci na lehkou váhu. Kéž by Bůh dal, aby celá vážnost tohoto místa, jak tyto věci byly postaveny a k čemu byly určeny a co znamenají, učinila velký dojem na naše srdce.

Jako poslední vidíme ve verši 33, jak byly všechny opony předsíně nebo nádvoří nataženy. Vždycky jsem se divil tomu, že Bůh předepsal, že tyto závěsy mají být z bílého bysu. Prakticky bychom si řekli, že to je ta nejnevhodnější barva, jaká může být. Když něco nosíme pouští, kde je prach,

špína, co tam mají co dělat bílé záclony? Tento svět je poušť, tady je špína a prach. Ale co by Bůh chtěl, aby představovala Církev? A látky mluví vždy o naší praxi. Tak zde máme být: bílí, čistí. To má být viděno.

Kéž Pán dá milost, aby svět toto mohl vidět. A co bylo jako poslední pověšeno: opona ke dveřím stánku předsíně. To byla ta nejširší opona, která byla 20 loket široká (10 metrů). Do této široké brány přicházel Izraelita se svým obětním zvířetem. Můžeme říci, že tato vstupní brána do předsíně (nádvoří) je obrazem evangelia. Pojdte ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste. Ta je jmenována jako poslední. A doufám, že na to nezapomeneme, protože to je jako poslední. Velmi jsem se zradoval, že bratři si předsevzali zvěstování evangelia na Slovensku. Ještě jednou bude zavěšena tato opona vstupu do stánku, na které jakoby je napsáno: Pojdte ke mně. Kéž by toto svědectví navenek bylo udržováno také od nás. Abychom nechali evangelium jeho místo a také se o ně snažili. Nevím, jak Levité, když to všechno postavili – ti nemohli tyto věci vidět tak, jak jsme o nich nyní mluvili. Ale my můžeme tyto věci vidět ve světle Nového zákona. A tu nám mají mnoho co povědět. Velká část služby Levitů spočívá v tom, aby ostříhali tyto věci. Chtějme si dát všechnu práci, abychom to činili.

Doufám, že ještě nejste moc unaveni, když jsem měl již tak dlouhou úvahu o Levitech. Nyní přicházíme k 1. Paralipomenon 23. Nejprve si přečteme verš 25. a 26. Těmito slovy je nyní vyjádřena změna, která se stala ohledně Levitů. Chrám sice ještě nebyl postaven, to učinil až Šalomoun, ale místo, kde měl chrám stát, našel již David. Místo, kde Bůh chtěl nechat přebývat Své jméno a truhla smlouvy byla již v Jeruzalémě. David, ačkoliv ji nejdřív převážel takovým špatným způsobem, který vyšel úplně nadarmo, ji nyní správně donesl až do Jeruzaléma. Byla nesena na ramenou Levitů, tak, jak to Bůh nařídil. David pro ni postavil stánek, ale byla již v Jeruzalémě. Její poslední cesta byla ze stánku, který postavil David, do chrámu vystavěného Šalomounem. O tom čteme v 2. Paralipomenon 6,41. To byl okamžik, kdy truhla smlouvy byla postavena s konečnou platností na své poslední místo. David, muž podle Božího srdce, myslel na všechny tyto věci, měl starost o Boží dům, i když on sám ho nestavěl, ale měl také starost o služebníky toho domu. Verš 27., který jsme nečetli: „*A tak podlé nařízení Davidova nejposlednějšího byvše sečtení synové Leví, počna od dvacítiletých a výše.*“ Jejich stáří sesadil z 30 na 20 let. Byli počítáni již od

20 let. Čteme sice již za Mojžíše o 25 letech, kdy vstupovali již v takovou předslužbu, ale v tu opravdovou službu nošení vstupovali až ve 30 letech. Ale tato těžká služba tu již nyní nebyla a oni vstupovali do služby již ve 20 letech. Zde mezi námi jsou také někteří, kterým je 20 nebo téměř 20 let, a pak i ty si toto nech mluvit ke svému srdci. Jsi Boží dítě? Pak Bůh očekává vlastně již od dvacetiletého, že se postaví ve službě Pánu Ježíši. Nemyslím, že bys měl nastoupit zrovna službu misionáře, ale zásadně musíš říci: „Pane Ježíši, já Ti chci sloužit.“ Vůbec ti nemusí být 40 roků. Ne, takováto rozhodnutí mohou být učiněna již záhy. A někdo, kdo si myslí, že to všechno bude dělat až někdy později, tu mám takovou obavu, že to nebude dělat už nikdy.

Vidíme nejen, že roky byly posunuty na 20 let, ale David také změnil úkoly pro Levity. Protože ty úkoly, kdy měli nosit, odpadly. A nyní si přečteme z 23. kapitoly od 2. do 6. verše. Zde je nový okruh úkolů pro levity. Četli jsme o 24 000 těch, kteří konali dílo tohoto domu. Byl to úkol hlavně v té době, kdy byl stavěn chrám. Ale víme něco z dějin chrámu, že tu byly věci, které musely být čas od času vylepšovány. A to byl podobný úkol, jaký měli Levité na poušti – **zaměstnávali se přímo Božím domem.**

Dále čteme: „*vladařů pak a soudců šest tisíců.*“ I to je levitská služba. Je to služba, která není tolik oblíbena těmi, kterým je tato služba představena. Dnes žijeme v době, kdy se nedbá na autority. Nikdo si nechce nechat od druhého nic předepsat. Ale celé Boží slovo – od začátku až do konce – nám ukazuje, že je něco takového, jako předpisy, a to ve Starém i v Novém zákoně. V Novém zákoně na začátku čteme dokonce, že muži byli určeni od apoštolů, nebo jim byl dán nějaký úkol, jako Titus, který měl ustanovit v každém městě starší. Jedním z úkolů těchto starších bylo, aby byli dobře představeni. Oni museli tedy tuto kvalifikaci ukázat nejprve ve svém vlastním domě. **Museli si dobře stát ve svých vlastních domech.** Až když se při nich toto vyplnilo, pak měli také předpoklady k tomu, aby byli jako starší ve shromáždění. To je také služba Levitů. Je to možná služba, která není tolik ceněna, ale přesto budme vděční, že jsou ještě takoví bratři (nyní nejde o sestry, protože se jedná o vládu). Máme jich dbát a nemáme jim nějak ztěžovat jejich službu, aby ji nečinili se vzdycháním. Mohli bychom vztáhnout mnoho míst z Nového zákona na to, že tito dohlízející nemají panovat nad stádem – to je takové nebezpečí pro toho,

který je starší – může to činit jakýmsi panovačným způsobem. Ne, tací bratři by měli být příkladem stádu. Nejprve příklad, a pak mohu také stát vpředu. Víme, jak Pavel vykonával tuto službu. Mohl ukázat na sebe a říci: „*Budte následovníci moji, jako i já Kristův.*“ Vynaložil všechno úsilí na to, aby jako starší dobře stál.

Dále byli také soudci. Soudci všeobecně rozhodnou věc mezi dvěma osobami. Je to jiná služba, než služba staršího. A je to vlastně smutná věc, že ve shromáždění Božím jsou vůbec zapotřebí soudci. V 1. Ep. Korinským 6 čteme o těchto soudcích. Věřící by nikdy neměl vést svého bratra před světský soud. „*Smí někdo z vás, maje při s druhým, soudili se před nepravými?*“ Nyní můžete říci: „Vždyť to se vůbec nevyskytuje.“ Před nějakou dobou jsem byl v jednom shromáždění a nevěděl jsem nic o okolnostech na tom místě a mluvil jsem na toto téma. Na konci ke mně přišli bratři a ptali se mně: „Horste, věděl jsi to předem, že tady takový případ máme?“ – Já jsem řekl: „Ne.“ – A byl jsem vděčen, že mne Pán takto vedl. Žel mezi věřícími se stává, že jeden bratr bere jiného bratra nebo sestru před světský soud. **Ale Boží slovo nám to vlastně zakazuje.** Ne, k tomu zde mají být jiní soudci. Je to vlastně velice nízká služba. Pavel říká, že k tomu mají být použiti ti nejmenší (nejzadnější). Na to říká, že je ještě lepší cesta. To, co Pán zakazuje, je: jít před světský soud. Ale to, co doporučuje, je třetí cesta: jít cestou poddanosti, ponížení, vzdát se svých nároků a práv. Jenom když to opravdu nejde, pak je tu prostřední cesta: vysvětlit ty věci mezi mnou a tím dotýčným s dalším bratrem. Právě takový byl úkol soudců i ve Starém zákoně. Dva z Božího lidu měli spor o nějakou věc. To přednesli před tohoto soudce. Jednou toto někdo učinil a přišel před Pána Ježíše. Pán Ježíš tuto službu odmítl, protože viděl do srdce toho, který k Němu přišel. Viděl sobectví v jeho srdci a odmítl Svoji službu. Není to jednoduché a já jsem rád, že jsem ještě nikdy nemusel takovouto službu vykonávat. Kdyby ke mně přišel bratr a žaloval by mně na někoho jiného, abych pak rozpoznal pohnutky toho žalobce. Možná, že mu jde jen o vlastní čest, o vlastní přednost, a pak se velice rychle může stát, že jsme straničtí. Když tu věc pozorujeme z vnějšku, kdy jeden má více sympatií k té jedné osobě, než k té druhé. Vidíme, že v Izraeli byli ti soudci vždy napomínáni k tomu, aby někomu nestranili. Není to tedy jednoduchá služba, ale Pavel nechtěl, aby se tím zabývali ti, kteří byli na přednějších místech, protože to je vlastně

věc, která se mezi Božím lidem nemá vůbec vyskytovat: aby dva bratři se spolu přeli. Měli bychom se zabývat kladnými věcmi, a přece je toto často zapotřebí. Jsme vděční, že Pán ještě dává bratry, kteří skutečně nikomu nestrání, jinak se škoda ještě zvětšuje.

Přicházíme k další službě: 1. Paralipomenon 23,5. Tam nalézáme ty, kteří ostříhali brány. Bylo to 4 000 vrátných. U stánku úmluvy nečteme nic o vrátných, byla jenom jedna brána a na počátku jsme tam viděli ten široký závěs a bylo to dobře přehlednutelné. Chrám byl mnohem a mnohem větší a kromě hlavního vchodu tam byly ještě jiné brány. **Hrozilo nebezpečí, že se do chrámu dostane někdo, kdo tam vůbec nepatří.** Nacházíme to v knize Nehemiáše: Jednomu Božímu nepříteli skrze nejvyššího kněze Eliasiba dokonce byla zřízena komůrka – v chrámě. Tam tito vrátní selhali. Uvedu ještě takovou vedlejší myšlenku, která se týká vrátných. Většina těchto vrátných, kteří ostříhali vchody, byla z jedné rodiny. Čteme to v 1. Paralipomenon, 26. kapitole, v 1. verši. To byla důležitá rodina vrátných: Chorejští. Co to je za rodinu? Jsou to potomci Chóre, té roty, která se vzepřela proti Aronovi. Byla to rodina Kahatských, kteří byli takoví přední z Levitů a kteří se zaměstnávali s tím nanejvýš svatým. Pro ně to nebylo dost – chtěli být jako Aron. A víme, jaký je postihl soud a jak Bůh potvrdil nejvyšší kněžství Aronovo. Ale Bůh ušetřil dítek a tyto děti, potomkové Chóre, se staly vrátnými v chrámě. V 84. Žalmu, verši 11., čteme: *„Nebo lepší jest den v síncích tvých, než jinde tisíc; zvolil jsem sobě raději u prahu seděti v domě Boha svého, nežli přebývati v stáncích bezbožníků.“* Když čteme nadpis tohoto žalmu, tu se dočítáme, že to je žalm synů Chóre. Jistě rozumíme, co zde vlastně píší. Oni byli tito vrátní. Ve 4. Mojžíšově 16,26 Mojžíš říká: *„Odstupte, prosím, od stanů bezbožných mužů těchto...“* To byly stany jejich otců. Znamená to, že jejich synové uznali soud nad svými otci a byli spokojeni s místem, které jim Bůh nyní dal: aby stáli na prahu domu Božího jako vrátní. Jaká milost Boží vůči synům toho zlého muže! A jak krásné, že byli spokojeni s tím místem, které jim Bůh dal. Všichni musíme říci, že to je něco, jak můžeme být šťastni – být spokojeni s místem, které Bůh dal každému z nás. V životě, který prožíváš, buď spokojen se svým zaměstnáním, buď spokojen se svou domácností, buď spokojen s místem, které máš mezi bratřími. Neříkám tím, že nemůže přijít okamžik, kdy Bůh řekne: „Nyní postup z tohoto místa jinam.“ V Církvi

Boží se to může stát. Jedna žena v Písmě řekla: „*Uprostřed lidu svého bydlím.*“ Tím vyjádřila: „Mám dost.“ Šťastná žena. Bůh jí pak daroval dítě a ještě více, ale ona byla se svým místem spokojena.

Vrátní. Kdo je takovým vrátným dnes? Služba vrátného měla zajistit, aby se něco nečistého nedostalo do chrámu. Praktickým příkladem jsou bratři, kteří se zaměstnávají např. tím, když někdo řekne: „Nyní bych se chtěl přihlásit ke stolu Páně.“ Tato služba vrátných je velmi důležitá. Není možné říci: „Ty jsi mi již tak dlouho sympatický a jsme vlastně přátelé, samozřejmě, že teď s námi můžeš brát účast.“ – Ne, ta věc musí být velice dobře prozkoumána. K tomu je zapotřebí čas. Nemůžeme někoho přijmout a za měsíc ho zase vyloučit, protože jsme vlastně vůbec nevěděli, kdo to byl. Proto jsou tu vrátní. Není to ani jednoduchá služba. Vyžaduje především rozeznání duchů. Nemyslím si ani, že by to v nějakém shromáždění mělo být pokaždé vloženo na někoho jiného, podle demokratických principů, aby to bylo tak, že pokaždé bude s někým mluvit někdo jiný. Ne každý je vrátný. Buďme vděční, že máme bratry, kteří jsou skutečně schopni k této službě. Přesto musím samozřejmě říci, že přijmutí do obecnství, právě tak, jako vyloučení z obecnství, koneckonců musí provést celé shromáždění. Shromáždění přijímá, ale shromáždění také vylučuje. Služba vrátných je vykonávána ještě předtím a jejich úsudek je potom předložen shromáždění. Odpovědno je celé shromáždění.

V 5. verši dále čteme: „*čtyři tisíce chválicích Hospodina na nástrojích*“. Není tak jednoduché přenést to do Nového zákona. Mluví to o nějakém sboru, který zpívá. Máme mít nějaké věřící, kteří utvoří nějaký pěvecký sbor a vezmou si k tomu ještě dokonce nějaké hudební nástroje? Co bylo hlavním úkolem těchto zpěváků? Uváděli Boží lid do zpěvu. U nich to tehdy nebylo tak, jak to máme my dnes, že máme dokončený zpěvník se 180 písněmi a že by tu tedy byli tací, kteří předzpívávají. Tam to bylo trochu více. Ti Levitové – zpěváci zpívali **nové** písně. Oni **prorokovali**. Vezměme si kapitolu 25., 2. v.: „*Z synů Azafových: Zakur, Jozef, Netaniáš a Asarela, synové Azafovi, pod správou Azafovou byli, kterýž prorokoval k rozkazu královi.*“ Zpívali a prorokovali. Nezpívali tedy jen již pro ně známé písně, ale nové písně. Ty nové texty přitom vyslovovali. Bylo to prorokování. Víme, že Azaf je skladatelem mnoha žalmů. On tedy napsal věčné Boží slovo. A tak vidíme, že to nebylo ohraničeno jen na nějaké umění, umělecké zpí-

vání, jejich úkolem bylo, aby lid Boží naladili k chvále Boží. Vzácná služba! Kéž by to bylo ještě v našem středu konáno, a to skrze službu zvěstování Slova a prorokování, tzn., aby bylo říkáno přímo to, co si Bůh v tom okamžiku přeje, aby bylo pozdviženo celé shromáždění, aby byla chvála Boží rozmnožena. Předivná služba!

Nakonec bych chtěl mluvit ještě o jednom úkolu, který David tak naprosto přesně neurčil, ale později jej připojili další králové. První, který to učinil, byl král Jozafat (2. Paralipomenon 17. kap., 7.–9. v.). Zde Levité dostali ještě další úkol: **učit Boží slovo**. Delší dobu předtím se to nedělo. Prorok, kterého Bůh poslal k Jozafatovu otci, ke králi Azovi, musí říkat v 2. Paralipomenon v 15. kap., v 3. v.: *„Po mnohé zajisté dny Izrael jest bez pravého Boha a bez kněží, učitelů i bez zákona.“* Takový byl jejich stav, který musel prorok vyslovit o Izraelském lidu. Jozafat, syn Azův, si to vzal k srdci. Chtěl odpomoci tomuto nedostatku. S kněžími posílá také Levity, aby lidu představovali zákon. Pak vidíme, jak procházejí městy a místy, a je to tak krásné, že učili a měli s sebou knihu zákona Hospodinova. Měli ve své ruce Boží slovo a z něho učili Boží lid. Skutečné učení může pocházet jediné z Božího slova. A nakonec bych chtěl ještě něco přechyst z knihy Nehemiáše, kde také nacházíme tuto službu. Nehemiáš 8. kap., 7. a 8. v. (a opět to byli Levité): *„Tak i Jesua, Báni, Serebiáš, Jamin, Akkub, Sabbetai, Hodiáš, Maaseiáš, Kelita, Azariáš, Jozabad, Chanan, Pelaiáš, a Levitové vyučovali lid zákonu. Lid pak byl na místě svém. Nebo čtli v té knize v zákoně Božím srozumitelně, a vykládající smysl, vysvětlovali to, což čtli.“* Zde Levité činí opět tutéž službu. Lid byl předtím v zajetí, v Babylóně, mnoho z nich se v té době ztratilo, vrátila se jich jen část a bylo zapotřebí je znovu vyučit, upomenout je na všechno, co již pravděpodobně zapomněli. Čteme, že znovu četli v knize zákona Božího – to byl základ. Četli zřetelně. Když předčítali, dali si námahu, aby to vyslovovali zřetelně. Neměli mikrofon, jako my ho držíme v ruce, muselo jim být rozuměno, a tu bylo jejich úsilím, aby to vyslovovali zřetelně. **I my máme, když čteme ve shromáždění Boží slovo, číst pomalu, zřetelně. Je to Boží slovo.** Ne to nějak rychle přelétnout. Ale neměli bychom také, i když se to může stát, celou hodinu předčítat. Může to být. Když myslím třeba na to, že některý apoštol psal dopis nějakému shromáždění, pak mám za to, že celý ten list byl předčítán. Bylo to Boží slovo. Možná, že k tomu nebylo vůbec nic řečeno. Dopis

mluvil sám za sebe. Takto už většinou dnes nepředčítáme celé Epištoly. Přečteme oddíl, a co pak děláme? To, co čteme právě zde. Vykládali smysl, aby tomu bylo porozuměno. Oni tedy **Boží slovo zřetelně četli a pak ho vykládali, aby posluchači mohli rozumět.** To je to, co vykonává učitel, je to typická služba učitele. Úplně nakonec přečteme ještě jeden verš, totiž 13. verš z téže kapitoly knihy Nehemiáše: *„Potom nazejtří sešla se knížata čeledí otcovských ze všeho lidu, kněží i Levitové k Ezdrášovi učiteli, aby vyrozuměli slovům zákona.“* Ti učitelé museli být také vyučeni a to je velmi pěkné. Levitové, kteří předkládali lidu toto Boží slovo, se sešli druhý den a Ezdráš je vyučoval Božímu slovu. S tím nikdy nebudeme hotovi. Jak je to pěkné, že zde nebo jinde mluvíme o Božím slově a můžeme si sednout k nohám jiných bratří, od kterých se opět můžeme učit. Tak to zůstane až do konce. My se učíme a možná, že budeme moci dát jednou dále to, co jsme se naučili. Ale základem služby Levitů, základem služby Ezdrášovy, kdy on to předával Levitům, základem toho všeho je slovo zákona. Bylo to psané Boží slovo. **To je ta poslední a jediná autorita.** Tato chvíle byla příliš krátká, než bychom mohli mluvit o všech nových úkolech, které Levité dostali, kéž bychom si této služby více cenili a kéž bychom všichni chtěli být takoví Levité. Třebaže nyní v popředí možná stála služba Slova, je levitská služba jednoduše služba pro Pána – ať už v jakékoli formě. **On to určuje.** Ale my bychom měli být připraveni k dispozici Pánu Ježíši. To bys měl činit i ty a říci: „Pane Ježíši, Ty jsi mne vykoupil skrze Svoji krev, já patřím Tobě. Ne sobě samému, chtěl bych Ti sloužit. Ukaž mně to místo, kde bys chtěl, abych Ti na začátku sloužil.“ Je-li tato tužba v tvém srdci upřímná, pak ti Pán toto místo ukáže. Možná dobudeš krásného stupně, tak, jako diakonové. Ty Pán mohl posléze použít dále, jak to krásně spatřujeme u Štěpána nebo Filipa. Oni začali službou stolů. Byla to taková vnější služba, nebyla to služba při zvěstování. Ale zůstali přitom věrni, a poté přišla chvíle, kdy mohli činit další službu. **Chtějme Mu sloužit, dokud nepřijde.**

